

205.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 lutego 1950 r.

o nadaniu statutu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis“.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 1949 r. w sprawie poddania przedsiębiorstw państwowych Polskie Linie Lotnicze „Lot“, Polskie Biuro Podróży „Orbis“ i Państwowa Komunikacja Samochodowa, działaniu dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 257), oraz § 9 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis“ (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis“, działającemu na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis“ (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER KOMUNIKACJI

J. Rabanowski

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI

PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w/z E. Szyr

MINISTER SKARBU

K. Dąbrowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. (poz. 205).

STATUT

przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą:

Polskie Biuro Podróży „Orbis“.**Rozdział 1.****Postanowienia ogólne.**

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: „Polskie Biuro Podróży „Orbis“ — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione — zwane dalej „przedsiębiorstwem“, działa na podstawie dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis“ (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Przedsiębiorstwo posiada osobowość prawną. Prowadzone jest według zasad rozrachunku gospodarczego w ramach narodowych planów gospodarczych na podstawie planu finansowo-gospodarczego.

§ 3. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

§ 4. Do zakresu działania przedsiębiorstwa należy:

- 1) sprzedaż biletów na wszelkie środki komunikacyjne krajowe i zagraniczne;
- 2) propagowanie turystyki i organizowanie ruchu turystycznego i turystyczno-wypoczynkowego dla świata pracy;
- 3) propaganda, akwizycja, organizacja i obsługa ruchu podróźniczego i turystycznego, indywidualnego i masowego z zagranicy do Polski i z Polski za granicę;
- 4) zakładanie i prowadzenie własnych przedstawicielstw za granicą;
- 5) współpraca z zagranicznymi biurami podróży i instytucjami o podobnym zakresie działania;
- 6) eksploatacja wagonów sypialnych i restauracyjnych na liniach krajowych i zagranicznych;
- 7) pomoc w organizowaniu wczasów pracowniczych;
- 8) organizowanie i eksploataowanie ośrodków turystyczno-wypoczynkowych;
- 9) prowadzenie agencji ubezpieczenia podróżnych i bagażu;
- 10) prowadzenie kolektury loterii państwowej w ramach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów;

- 11) prowadzenie agencji dewizowych w ramach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów;
- 12) sprzedaż wydawnictw związanych z turystyką krajową i zagraniczną;
- 13) prowadzenie działu reklam i ogłoszeń;
- 14) wykonywanie innych czynności zleconych przez Ministra Komunikacji.

Rozdział 2.

Władze przedsiębiorstwa.

§ 5. Przedsiębiorstwo podlega Ministrowi Komunikacji, który sprawuje nad nim nadzór i kontrolę.

§ 6. Organem zarządzającym przedsiębiorstwa jest Dyrekcja, powoływana i zwalniana przez Ministra Komunikacji, składająca się z dyrektora naczelnego reprezentującego Dyrekcję samodzielnie oraz z podległych dyrektorów naczelnemu czterech dyrektorów.

§ 7. 1. Do ważności zobowiązań, zaciąganych przez przedsiębiorstwo, wymagane jest współdziałanie:

- 1) dwóch członków Dyrekcji łącznie, albo
- 2) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
- 3) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

2. Przepisy ust. 1 nie uchybiają możliwości udzielania pełnomocnictw samodzielnych lub łącznych do dokonywania poszczególnych czynności prawnych lub czynności określonego rodzaju.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 nie dotyczą weksli, czeków i dokumentów stwierdzających zaciągnięcie lub udzielenie kredytu pieniężnego oraz udzielania pełnomocnictw do tych czynności. Powinny je podpisywać dwie osoby, wskazane w ust. 1, przy czym jedną z nich musi być osoba określona w § 8.

§ 8. Minister Komunikacji powierzy jednemu z członków Dyrekcji lub jednemu z pełnomocników handlowych kierownictwo finansowe, ustanawiając w razie potrzeby również innych pełnomocników bądź do czasowego zastępowania kierownika finansowego, bądź do wykonywania określonych czynności, wchodzących w zakres kierownictwa finansowego.

§ 9. 1. Niezależnie od odpowiedzialności dyrektora naczelnego, kierownik finansowy jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów normujących gospodarkę finansową przedsiębiorstwa, a w szczególności za stan księgowości, sporządzanie planu finansowego oraz za właściwe i terminowe sporządzanie bilansów i innych sprawozdań finansowych.

2. Jeżeli kierownik finansowy uzna, że czynność przedsiębiorstwa jest niezgodna z przepisami normującymi gospodarkę finansową, przedstawia swoją opinię na piśmie do władzomości Dyrekcji, a w razie nieuwzględnienia opinii przez Dyrekcję — Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu przedsiębiorstwo.

3. W razie zamierzonego dokonania czynności, nie wyłączając przewidzianych w § 7 ust. 3, które kierownik finansowy uznał za niezgodne z przepisami normującymi gospodarkę finansową, powinien on zastosować się do otrzymanego na piśmie polecenia dyrektora naczelnego lecz jednocześnie przestać swoją opinię Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu.

4. Regulamin ustali, kiedy Dyrekcja winna zasięgnąć opinii kierownika finansowego co do zamierzonych czynności, sposób postępowania przy zastępowaniu przedsiębiorstwa przez inne osoby poza dyrektorem naczelnym oraz sposób postępowania w przypadkach, gdy kierownika finansowego zastępuje inna osoba spośród osób wymienionych w § 8.

§ 10. Do Dyrekcji przedsiębiorstwa należy prowadzenie wszystkich spraw przedsiębiorstwa. Dyrekcja pełni swe czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejszym statutem i wydanym na jego podstawie regulaminem oraz jest odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa.

§ 11. Zatwierdzenia Ministra Komunikacji wymagają sprawy dotyczące:

1) regulaminów w zakresie struktury przedsiębiorstwa i podziału czynności;

2) otwierania, dzielenia lub łączenia poszczególnych okręgów, oddziałów i placówek terenowych przedsiębiorstwa, podległych bezpośrednio Dyrekcji oraz ich związania;

3) ustanawiania pełnomocników handlowych, podlegających wpisaniu do rejestru handlowego;

4) warunków i zakresu działania projektowanych układów zbiorowych w stosunku do pracowników przedsiębiorstwa;

5) powoływania, zwalniania i przenoszenia pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, określone przez Ministra Komunikacji.

§ 12. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania jej czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 10 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42).

Rozdział 3.

Majątek i rachunkowość przedsiębiorstwa.

§ 13. Rokiem operacyjnym przedsiębiorstwa jest rok kalendarzowy.

§ 14. 1. Przedsiębiorstwo ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego, oddanego mu protokólnie w imieniu Skarbu Państwa.

2. W ramach planu gospodarczego i finansowego przedsiębiorstwo może nabywać majątek nieruchomy na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu.

3. Majątek ruchomy, przeznaczony dla przedsiębiorstwa, wyodrębnia się protokólnie z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazuje przedsiębiorstwu na własność.

4. Przedsiębiorstwo może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy, tudzież zaciągać zobowiązania.

5. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu przedsiębiorstwa, wykazuje się w aktywach przedsiębiorstwa tak, jakby stanowił jego własność.

6. Za zobowiązania, zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego majątkiem, jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości majątku nieruchomego, stanowiącego własność Skarbu Państwa, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

§ 15. 1. Przedsiębiorstwo przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Komunikacji: bilans, sprawozdania z działalności, wnioski o podziale zysków lub pokryciu strat oraz plany finansowo-gospodarcze i inwestycyjne.

2. Zasady prowadzenia księgowości, terminy sporządzania bilansów, planów finansowo-gospodarczych i inwestycyjnych oraz tryb ich zatwierdzania, jak również sposób podziału zysków lub pokrycia strat, zasady tworzenia funduszy specjalnych oraz sposobu ich użycia i deponowania ustalają odrębne przepisy, rozporządzenia i zarządzenia właściwych władz.

§ 16. 1. Kontrola przedsiębiorstwa wykonywana przez Ministra Komunikacji dotyczyć będzie w szczególności:

- 1) zgodności działania przedsiębiorstwa z planem finansowo-gospodarczym;
- 2) przestrzegania obowiązujących przepisów rachunkowych;
- 3) przestrzegania wytycznych i poleceń władz nadzorczych.

2. Kontrola działalności przedsiębiorstwa, przewidziana przepisami specjalnymi, dokonywana będzie zgodnie z tymi przepisami.

Rozdział 4.

Likwidacja i przekształcenie przedsiębiorstwa.

§ 17. Likwidacja lub przekształcenie przedsiębiorstwa następuje na zasadzie zarządzenia Ministra Komunikacji, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu.